

Kunnskapsdepartementet, KD
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår referanse: 13/01339-2
Arkivkode: A00
Saksbehandler: Jorun Sandsmark
Deres referanse: 13/4089
Dato: 28.11.2013

Høring - Forslag til endringer i opplæringsloven, privatskoleloven og folkehøyskoleloven

Det vises til høringsbrev av 06.09.2013. KS avgir følgende høringsuttalelse.

Rutiner for involvering av kommunesektoren i statlige lovutredninger rettet mot kommunesektoren, ble fastsatt på det første konsultasjonsmøtet 28. februar 2013. I materialet til 2. konsultasjonsmøte i 2013 fremgår følgende: «I tråd med Meld. St. 12 (2011–2012) skal avveininger mellom hensyn som tilsier nasjonal styring og hensyn til lokaldemokratiet og kommunal handlefrihet fremgå av departementenes høringsdokumenter og lovproposisjoner til Stortinget. Medvirkingen fra KS kan bidra til å synliggjøre denne avveiningen gjennom å belyse konsekvenser for kommunesektoren ved utredning av nytt eller revidert lov og regelverk.» KS mener at manglende lovmedvirking i forhold til forslagene i høringsnotatet, er i strid med rutinene som er fastsatt i konsultasjonsordningen.

Presisere kravet om forsvarlig system, oppl § 13-10:

KS støtter ikke forslaget til endringer oppl. § 13-10 andre ledd.

Etter KS' oppfatning vil veiledning være et mer egnet virkemiddel når det gjelder hvordan et internkontrollsystem kan utformes, enn å lovregulere enkelte konkrete krav til hva internkontrollsystemet skal inneholde.

Den manglende lovmedvirkingen gjelder spesielt forslagene til endringer i § 13-10. Høringsnotatet inneholder heller ikke den avveining av hensynet til nasjonal styring og lokal handlefrihet som stortingsmeldingen krever. KS mener at den detaljering av krav til internkontroll som her foreslås, griper inn i den frihet kommunene har til å utforme sine egne systemer tilpasset lokale forhold, og at denne innskrenkningen ikke er godt nok begrunnet.

Gjeldende lov stiller krav om at «*Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova*

blir oppfylte.» I forarbeidene presiseres at den enkelte skoleeier, kommune, fylkeskommune eller privat eier «står fritt til å forme ut sine egne system, tilpassa lokale forhold». Det presiseres at det ikke er lagt føringer for hvordan systemet skal være, ut over at det «er eit krav at systemet for vurdering og resultatoppfølging skal vere forsvarleg». (Ot.prp. nr. 55 (2003-2004), merknaden til bestemmelsen på s. 24).

Den detaljering og presisering som høringsnotatet foreslår, innebærer nettopp slike «føringer» som går ut over det som følger av gjeldende rett, og dermed griper inn i kommunenes muligheter til å utforme sitt eget system, tilpasset lokale forhold.

Spørsmålet om å lovregulere nærmere krav til internkontrollsystemet i kommunen bør uansett ikke gjøres i den enkelte særlov. Kommuner og fylkeskommuner har et helhetlig ansvar for sine tjenester. Internkontrollsystemet bør utformes utfra en helhetlig tilnærming. Ulike tjenestesektorer kan i denne sammenheng ikke ses isolert. Det vil etter KS oppfatning være u hensiktsmessig og uheldig med detaljert spesialregulering av internkontrollkrav vedrørende de ulike sektorer i kommunen. Dette kan blant annet medføre ulik forståelse av hva som er internkontroll i de ulike fagsektorene. Administrasjonssjefen har i henhold til kommunelovens § 23 nr. 2 ansvar for at alle tjenester drives i henhold til kravene i lov og forskrift, og at den er gjenstand for betryggende kontroll. Ulike krav innenfor ulike tjenester kan gjøre det vanskelig for administrasjonssjefen å utforme et helhetlig system. Administrasjonssjefens ansvar er en del av kommunens totale egenkontroll som består av en rekke virkemidler og også utøves av flere aktører som kommunestyret, kontrollutvalget og revisjonen.

Dersom man velger lovregulering som virkemiddel, mener KS at spørsmålet om internkontroll hører hjemme i kommuneloven, og det bør derfor eventuelt ses i sammenheng med den gjennomgang av kommuneloven som for tiden gjøres av kommunelovutvalget. Det er viktig for kommunesektoren at man ikke får et fragmentert system for internkontroll med forskjellige spesielle og sektorbestemte krav til innhold.

Fjerne kravet om sakkyndig vurdering ved vedtak om videregående opplæring i inntil to år ekstra for elever med rett til særskilt språkopplæring.

KS støtter lovforslaget fordi det rydder i forholdet mellom spesialundervisning, som krever sakkyndig vurdering, og språklig tilrettelagt opplæring, som ikke krever sakkyndig vurdering.

Lovfeste fylkeskommunens ansvar for grunnskoleopplæring i fengsel.

KS støtter forslaget om å lovfeste gjeldende praksis.

Hjemmel for Utdanningsdirektoratets behandling av personopplysninger.

KS støtter at det ryddes opp i hjemmelen om informasjonsinnhenting. KS vil påpeke at overskriften i høringsnotatet kan være misvisende fordi den gir inntrykk av at opplæringsloven skal gi Utdanningsdirektoratet en hjemmel. KS mener prinsipielt at lovhjemler ikke skal gis til administrative organer som ikke er lovhjemlet. Det fremgår imidlertid at lovforslaget at hjemmelen gis til departementet.

Fylkeskommunens behandling av personopplysninger i forbindelse med inntak til vgo, herunder formidling av læreplasser.

KS støtter forslaget til ny § 13-11 om behandling av personopplysninger ved inntak til og administrasjon av videregående opplæring.

Helge Eide

Jan Sivert Jøsendal